

عنوان:

بررسی اثر وزن هنگام تولد بر چاقی و اضافه وزن دانش آموزان کلاس اول دبستان

استاد راهنما:

دکتر رضا وزیری نژاد

پژوهش و نگارش:

داریوش بستام

تابستان ۹۷

چکیده

مقدمه: وزن هنگام تولد یک فاکتور داخل رحمی می باشد که اثر آن بر چاقی و اضافه وزن کودکان هنوز مورد بحث محققین می باشد، لذا هدف از انجام این مطالعه ارائه شواهد بیشتر در زمینه اثر وزن هنگام تولد بر چاقی و اضافه وزن دانش آموزان می باشد.

روش اجرا: در این مطالعه ی مورد و شاهی با استفاده از داده های مرجع سازمان بهداشتجهانی: تعداد ۱۷۰ نفر که نمره Zscore آنها بزرگتر یا مساوی یک بود به عنوان مورد انتخاب شدند و ۳۳۸ نفر که نمره Zscore آنها بین (۱ و ۲-) بود به عنوان شاهد انتخاب شدند. افراد مورد به صورت نمونه گیری چند مرحله ای انتخاب شدند. به ازای هر مورد دو نفر شاهد که از نظر سن، جنس و نوع مدرسه با موارد همسان بودند انتخاب شدند. چک لیست اطلاعات دموگرافی و وضعیت تغذیه با شیر مادر و اطلاعات هنگام تولد، فعالیت بدنی و رفتار غذایی سالم و یادامد غذایی ۲۴ ساعته تکمیل گردید. مقدار انرژی مصرفی با استفاده از نرم افزار Nutrition4 محاسبه و تمام داده ها با استفاده از نرم افزار spss ورژن بیست و یک تجزیه و تحلیل شدند. اندازه خطر براساس مقادیر QR برآورد گردید. در ضمن حدود اطمینان ۹۵ درصد نیز برای این شاخص محاسبه شده است.

یافته ها: در این مطالعه تعداد (۸۵ دختر و ۸۵ پسر) به عنوان مورد و (۱۶۸ نفر زن و ۱۷۰ نفر مرد) به عنوان شاهد وارد مطالعه شدند. بعد از کنترل اثر متغیر های زمینه ای موثر (سزارین، چاقی در اعضای خانواده، نحوه غذا خوردن کودک و مصرف منظم غذا) نسبت شانس چاقی و اضافه وزن در دخترانی کهوزن هنگام تولد آنها بیش از ۳۵۰۰ گرم بود نسبت به دخترانی که وزن هنگام تولد آنها کمتر یا مساوی ۳۵۰۰ گرم بود ۲/۵۱ برابر بود، (OR=۲/۵۱ & Cl (۱/۲-۵/۲۵) در گروه پسران این اثر معنی دار نبود (OR=۰.۷۱۵.& Cl (۰.۳۹۶-۱.۳۹)

نتیجه گیری: وزن هنگام تولد فقط در گروه دختران به عنوان یک عامل خطر مستقل برای چاقی و اضافه وزن دوره کودکی شناخته شد و در بین پسران وزن تولد هیچ تاثیری بر چاقی کودکی نداشت و همچنین متغیر جنس، اثر تعدیل کننده بر ارتباط بین وزن هنگام تولد و چاقی و اضافه وزن دوره کودکی داشت. متغیرهای نوع زایمان مادر، چاقی اعضای خانواده، نحوه غذا خوردن کودک و مصرف منظم غذا نیز در این مطالعه با چاقی و اضافه وزن ارتباط داشتند که نیاز هست اثر متقابل این متغیرها با چاقی و اضافه وزن شناخته شود.